

ZARZĄDZENIE NR 0050/384/17
PREZYDENTA MIASTA TYCHY
z dnia 19 grudnia 2017 r.

**w sprawie zatwierdzenia Regulaminu korzystania z usług komunikacji publicznej
świadczonych przez Tyskie Linie Trolejbusowe Sp. z o.o. w Tychach.**

Na podstawie art. 30 ust. 1 Ustawy z dnia 08 marca 1990 r o samorządzie gminnym (Dz.U.2017.1875 t.j.) oraz art. 13 ust. 2 Ustawy z dnia 20 grudnia 1996 r o gospodarce komunalnej (Dz.U.2017.827 t.j.)

zarządzam co następuje:

§ 1

Zatwierdzam Regulamin korzystania z usług komunikacji publicznej świadczonych przez Tyskie Linie Trolejbusowe Sp. z o.o. w Tychach, stanowiący załącznik do niniejszego zarządzenia.

§ 2

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

Prezydent Miasta Tychy
/-/ mgr inż. Andrzej Dziuba

Regulamin korzystania z usług komunikacji publicznej świadczonych przez Tyskie Linie Trolejbusowe Sp. z o.o. w Tychach

§ 1

Postanowienia ogólne

1. Niniejszy regulamin (zwany dalej „Regulaminem”) określa zasady korzystania z usług komunikacji publicznej świadczonych przez Tyskie Linie Trolejbusowe Sp. z o.o. w Tychach (zwanej dalej „Spółką”), a także obowiązki Spółki wobec odbiorców usług.
2. Podstawą obowiązywania Regulaminu jest art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 20 grudnia 1996 roku o gospodarce komunalnej (t.j. Dz.U. z 2017 r. poz. 827).
3. Regulamin obowiązuje Spółkę, odbiorców usług publicznych świadczonych przez Spółkę oraz osoby upoważnione do kontroli dokumentów przewozu osób i bagażu.

§ 2

Zakres świadczonych przez Spółkę usług

Regulamin ma zastosowanie do świadczonych przez Spółkę usług przewozowych w zakresie publicznego transportu zbiorowego o charakterze użyteczności publicznej na rzecz mieszkańców Miasta Tychy na prawach powiatu, powierzonych Spółce do wykonywania na podstawie umowy zawartej z Miastem Tychy na prawach powiatu.

§ 3

Obowiązki i odpowiedzialność Spółki

1. W ramach świadczenia usług, o których mowa w § 2 Spółka zobowiązana jest do:
  - a) przestrzegania przepisów ustawy z dnia 20 czerwca 1997 roku prawo o ruchu drogowym (t.j. Dz.U. z 2017 r. poz. 1260, z późn. zm.), ustawy z dnia 15 listopada 1984 roku prawo przewozowe (t.j. Dz.U. z 2017 r. poz. 1983) oraz innych przepisów prawa właściwych dla świadczonych usług,
  - b) wykonywania usług przystosowanymi do tego pojazdami, spełniającymi wymagania określone przepisami prawa, w szczególności przepisami rozporządzenia Ministra Infrastruktury w sprawie warunków technicznych pojazdów oraz zakresu ich niezbędnego wyposażenia (t.j. Dz.U. z 2016 r. poz. 2022),
  - c) zapewnienia kursowania pojazdów zgodnie z rozkładami jazdy,
  - d) zapewnienia właściwych oznaczeń pojazdów wyjeżdżających na linię (numer linii, kierunek linii),
  - e) zapewnienia wymaganych przepisami prawa warunków bezpieczeństwa przewozu pasażerów,
  - f) zapewnienia pasażerom usług przez uprzejmych i kompetentnych pracowników,
  - g) informowania pasażerów o taryfie opłat za usługi przewozowe, kategoriach osób uprawnionych do opłaty ulgowej i przewozów bezpłatnych, wysokości opłaty dodatkowej za przejazd bez ważnych dokumentów przewozu osób lub bagażu oraz możliwości wniesienia odwołań, skarg i reklamacji wynikających z realizacji usług poprzez umieszczanie w pojazdach stosownych ogłoszeń.
2. Spółka nie ponosi odpowiedzialności wobec pasażerów za szkody powstałe wskutek przerw w ruchu albo zmian kierunków jazdy pojazdów spowodowanych siłą wyższą, zatorami komunikacyjnymi, awariami pojazdów w terenie, trudnymi warunkami atmosferycznymi, zarządzeniami organów nadzoru ruchu drogowego lub innych kompetentnych organów.
3. Spółka nie ponosi odpowiedzialności za szkody spowodowane działaniem pasażerów niezgodnym z postanowieniami Regulaminu lub obowiązujących przepisów prawa.

§ 4

Zasady dotyczące wsiadania do pojazdu oraz opuszczania pojazdu

1. Wsiadanie do pojazdu i wysiadanie z niego dozwolone jest wyłącznie na przystankach, po całkowitym zatrzymaniu się pojazdu.
2. W pojazdach, w których przednie drzwi oznakowane są napisem „wejście”, wsiadanie do pojazdu odbywa się tymi drzwiami za okazaniem ważnego biletu normalnego, ulgowego wraz

- z dokumentem uprawniającym do przejazdu ulgowego albo dokumentu uprawniającego do bezpłatnego przejazdu.
3. Wsiadanie z pojazdu odbywa się drzwiami oznaczonymi napisem „wyjście” po uprzednim zasygnalizowaniu przyciskiem tego zamiaru.
  4. Wsiadanie do pojazdu osób niepełnosprawnych poruszających się na wózkach inwalidzkich lub osób z dzieckiem w wózku oraz osób posiadających bagaż podlegający opłacie odbywa się oznakowanymi drzwiami. Osoby te powinny oczekiwać na przystanku w widocznym miejscu.
  5. Pasażerowie nie powinni utrudniać wejścia i wyjścia z pojazdu innym pasażerom.
  6. Wsiadanie do pojazdu na końcowych przystankach dozwolone jest dopiero po zakończeniu czynności związanych ze zmianą kierunku jazdy i po podjechaniu pojazdu na przystanek dla wsiadających. Pasażerowie nie mogą przebywać w pojeździe w czasie zmiany kierunku jazdy.
  7. Kierujący pojazdem po zakończeniu czynności związanych ze zmianą kierunku jazdy zobowiązany jest niezwłocznie podjechać do przystanku dla wsiadających w celu umożliwienia osobom oczekującym zajęcia miejsca w pojeździe (nie dotyczy przerwy określonej przepisami prawa pracy).
  8. Kierowca zawsze umożliwia wejście do pojazdu wszystkimi drzwiami:
    - a) osobom niepełnosprawnym oraz w podeszłym wieku,
    - b) wsiadającym do pojazdu z wózkiem dziecięcym,
    - c) podróżującym z bagażem podlegającym opłacie,
    - d) zorganizowanej grupie podróżującej wraz z opiekunem (na wezwanie kierowcy pasażer lub opiekun grupy jest zobowiązany okazać bilet lub dokument uprawniający do przejazdu),
    - e) w godzinach szczytu komunikacyjnego, to znaczy wówczas, gdy na przystanku do pojazdu zamierza wsiąść większa ilość osób,
    - f) w pojazdach, w których do wsiadania nie wyznaczono tylko jednych (przednich) drzwi.
  9. Sygnał odjazdu z przystanku daje kierujący pojazdem, po uprzednim sprawdzeniu, czy wszystkie osoby wsiadające są już wewnątrz pojazdu, a wysiadające opuściły go.
  10. Zabronione jest ruszanie pojazdem z przystanku przed zamknięciem drzwi.

§ 5

Zasady zajmowania miejsc w pojeździe

1. W pojeździe mogą zostać wydzielone i oznaczone znakiem graficznym (piktogramem) miejsca przeznaczone dla:
  - a) osób z dzieckiem na ręku oraz kobiet w ciąży,
  - b) inwalidów i osób niepełnosprawnych oraz w podeszłym wieku,
  - c) osób poruszających się na wózkach inwalidzkich,
  - d) wózków dziecięcych,
  - e) rowerów.
2. Pasażerowie zajmujący miejsce przeznaczone dla osób wymienionych w ust. 1 lit. a) – c) oraz dla opiekunów dzieci zobowiązani są zwolnić to miejsce w razie zgłoszenia się takiego pasażera.
3. Dla zapewnienia bezpieczeństwa przejazdu, pasażerowie niepełnosprawni korzystający z wózków inwalidzkich lub innych przedmiotów ortopedycznych są zobowiązani do ich zabezpieczenia. W przypadku, gdy w pojeździe znajdują się urządzenia zabezpieczające przeznaczone dla osób niepełnosprawnych, pasażerowi są zobowiązani z nich skorzystać.
4. Pasażerowie nie mogą zajmować miejsc w pobliżu kierującego pojazdem w sposób ograniczający jego pole widzenia, rozmawiać z kierującym w czasie jazdy ani zachowywać się w sposób utrudniający prowadzenie pojazdu.
5. Pasażerowie zajmujący miejsca stojące, w celu uniknięcia uszkodzenia ciała lub mienia, powinni w czasie jazdy trzymać się uchwytów lub poręczy. Spółka nie ponosi odpowiedzialności za szkody spowodowane niezastosowaniem się do tego przepisu.

§ 6

Zasady dot. uprawnień do przejazdu

1. Pasażerowie mogą odbywać podróż wyłącznie na podstawie ważnych biletów lub dokumentów uprawniających do przejazdów bezpłatnych lub ulgowych.

2. Kierujący pojazdem może prowadzić sprzedaż biletów wyłącznie podczas postoju na przystankach. Pasażer dokonujący zakupu biletów u kierującego pojazdem powinien posiadać odliczoną gotówkę. W razie opóźnienia pojazdu większego niż 5 minut w stosunku do rozkładu jazdy, kierujący pojazdem może odmówić sprzedaży biletów.
3. Brak możliwości nabycia biletu u kierującego pojazdem nie zwalnia pasażera z odpowiedzialności za przejazd bez ważnego biletu. W związku z tym zaleca się kupowanie biletów w punktach stacjonarnych, gdyż ich sprzedaż przez kierującego pojazdem jest jedynie rozszerzeniem stacjonarnej sieci sprzedaży biletów.
4. Kasowanie lub zakup biletu u kierującego pojazdem i jego skasowanie powinno nastąpić niezwłocznie po wejściu do pojazdu (przed zajęciem miejsca siedzącego), chyba że pasażer posiada bilet niewymagający kasowania i nie przewozi zwierząt lub bagażu wymagającego uiszczenia opłaty za przejazd.
5. Kasując bilet jednorazowy pasażer jest zobowiązany do sprawdzenia czy bilet został skasowany. W razie braku kodu kasującego na bilecie należy udać się do innego kasownika.
6. Pasażerowi nie wolno odstępować skasowanego biletu innej osobie.

§ 7

Zasady obowiązujące pasażerów w czasie przejazdu

1. W pojazdach zabronione jest:
  - a) otwieranie drzwi podczas jazdy,
  - b) nieuzasadnione dawanie sygnału odjazdu lub zatrzymania pojazdu,
  - c) wsiadanie do pojazdu i wysiadanie z niego po sygnale odjazdu,
  - d) zanieczyszczanie i zaśmiecanie pojazdu lub niszczenie jego urządzeń i wyposażenia,
  - e) wychylenie się z pojazdu i opieranie się o drzwi podczas jazdy,
  - f) korzystanie z urządzeń audio lub wideo w sposób przeszkadzający innym pasażerom albo zakłócanie spokoju w pojeździe w inny sposób,
  - g) palenie tytoniu (w tym e-papierosów) i spożywanie napojów alkoholowych,
  - h) wyrzucanie jakichkolwiek przedmiotów z pojazdu w czasie jazdy lub postoju,
  - i) spożywanie artykułów żywnościowych mogących zabrudzić odzież innych pasażerów lub zanieczyścić wnętrze pojazdu,
  - j) wykonywanie czynności mogących narazić współpasażerów na szkody,
  - k) przewożenie w wózku dziecka niezapiętego szelkami zapobiegającymi wypadnięciu z niego oraz niezabezpieczenie wózka przed przemieszczaniem się wewnątrz pojazdu, siadanie na barierkach ochronnych w przegubie pojazdu, na podłodze lub stopniach, miejscach przeznaczonych do przewozu bagażu,
  - l) wchodzenie do pojazdu w łyżworolkach lub wrotkach,
  - m) umieszczanie na siedzeniach zwierząt lub bagażu,
  - n) nalepianie bez zgody przewoźnika plakatów i ogłoszeń oraz rozdawanie ulotek i materiałów reklamowych,
  - o) prowadzenie wszelkich zbiórek pieniędzy lub jakichkolwiek rzeczy,
  - p) prowadzenie sprzedaży obnośnej,
  - q) przebywanie w kabinie kierowcy,
  - r) wykonywania innych czynności niedozwolonych w miejscach publicznych zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.
2. Kierujący pojazdem może odmówić przewozu lub kontynuowania dalszej jazdy osobom:
  - a) nietrzeźwym,
  - b) uciążliwym dla innych pasażerów,
  - c) zachowującym się agresywnie wobec pasażerów lub obsługi,
  - d) odmawiającym zapłacenia należności za przejazd;
3. W sytuacjach, o których owa w ust. 3 kierowca powiadamia jednocześnie niezwłocznie dyspozytora o przyczynie uniemożliwiającej dalszą realizację rozkładu jazdy, na podstawie której dyspozytor zdecyduje o ewentualnym wezwaniu funkcjonariuszy Policji lub Straży Miejskiej na miejsce postoju pojazdu.
4. Broń można przewozić wyłącznie w ramach wykonywania zawodu lub na mocy innych przepisów, pod warunkiem jej stosownego zabezpieczenia.

5. Pasażer odpowiada wobec Spółki za szkody powstałe wskutek uszkodzenia lub zanieczyszczenia pojazdu z jego winy.

§ 8

Zasady obowiązujące kierowców w czasie przejazdu

1. Kierujący pojazdem zobowiązany jest do zachowania kultury osobistej przy wykonywaniu swoich obowiązków.
2. Kierowca zobowiązany jest przy wykonywaniu obowiązków do przestrzegania przepisów prawa oraz prowadzenia pojazdu w sposób zapewniający bezpieczeństwo oraz komfort przejazdu pasażerom.
3. Kierującemu pojazdem zabrania się w czasie jazdy:
  - a) prowadzenia rozmów (w tym telefonicznych),
  - b) spożywania posiłków,
  - c) palenia tytoniu (w tym e-papierosów),
  - d) korzystania ze sprzętu audio użytkowanego przez słuchawki.

§ 9

Zasady obowiązujące przy przewozie zwierząt i bagażu podręcznego

1. Pasażer może przewozić w pojazdach bagaż ręczny, jeśli istnieje możliwość umieszczenia go w pojeździe, tak aby nie utrudniał przejścia i nie narażał na uszkodzenia ciała i mienia innych pasażerów oraz nie zasłaniał widoczności kierującemu pojazdem.
2. Pasażer może przewozić małe zwierzęta np. psy, koty itp., trzymane na rękach, jeżeli nie są uciążliwe dla podróżnych (np. z powodu hałasu, zapachu itp.).
3. Bagaż podręczny może być przewożony, jeżeli istnieje możliwość takiego umieszczenia go w pojeździe, aby nie utrudniał ruchu pasażerów.
4. W pojazdach można przewozić małe zwierzęta pokojowe, jeżeli nie są agresywne, niebezpieczne lub uciążliwe dla podróżujących (np. z powodu hałasu, zapachu). Przewożone zwierzęta powinny być umieszczone w koszach, skrzynkach lub klatkach zabezpieczających przed wyrządzeniem szkody.
5. Przewóz psów, w liczbie nie większej niż jeden pies pod opieką dorosłego podróżnego, jest dozwolony pod warunkiem, że:
  - a) pasażer posiada aktualne świadectwo szczepienia psa,
  - b) pies jest trzymany na smyczy, ma założony kaganiec i nie zachowuje się agresywnie.
6. Zabrania się przewożenia w pojazdach:
  - a) przedmiotów, które mogą wyrządzić szkodę innym pasażerom przez zanieczyszczenie lub uszkodzenie ciała lub ich mienia,
  - b) przedmiotów, które mogą zagrażać bezpieczeństwu i porządkowi w transporcie, stwarzać możliwość wyrządzenia szkody podróżnym, przeszkadzać podróżnym lub narażać ich na niewygodę (np. otwartych pojemników ze smarami, farbami, olejami itp.),
  - c) przedmiotów o intensywnym zapachu, zapalnych, łatwopalnych, wybuchowych, żrących, trujących albo innych materiałów niebezpiecznych,
  - d) przedmiotów szklanych, niezabezpieczonych przed rozbiciem,
  - e) przedmiotów, których przewóz jest zabroniony na podstawie innych przepisów prawa.
7. Nadzór nad bagażem podręcznym i zwierzętami, które pasażer przewozi przy sobie w pojeździe należy do pasażera.
8. Pasażer odpowiada za szkody powstałe w związku z przewożonym przez niego bagażem lub zwierzęciem.
9. Pasażer, na żądanie innych pasażerów, kierującego pojazdem lub kontrolera, zobowiązany jest:
  - a) zdjąć plecak, jeżeli utrudnia on przejście;
  - b) opuścić pojazd wraz z przewożonym zwierzęciem, jeżeli zwierzę zachowuje się w sposób stwarzający zagrożenie dla innych pasażerów;
  - c) opuścić pojazd wraz z przewożonym bagażem, jeżeli obejmuje on przedmioty, których przewóz jest zabroniony na podstawie Regulaminu lub przepisów prawa.
10. Opłaty dodatkowe związane z przewozem bagażu lub zwierząt określają odrębne przepisy.

§ 10

Zasady obowiązujące przy przewozie rowerów

1. Przewóz rowerów dopuszczalny jest wyłącznie w przystosowanych do tego pojazdach, oznakowanych właściwymi piktogramami informującymi o możliwości przewozu rowerów w pojeździe.
2. Rowery powinny być przewożone w pojeździe w miejscu do tego wyznaczonym.
3. Pasażer odpowiada za odpowiednie zabezpieczenie roweru w pojeździe w sposób niezagrażający innym pasażerom, mieniu znajdującemu się w pojeździe oraz pojazdowi. W przypadku braku możliwości odpowiedniego zabezpieczania roweru z uwagi na jakiegokolwiek okoliczności, przewóz roweru w pojeździe jest zabroniony.
4. Pasażer przewożący rower powinien przez cały okres przejazdu nadzorować jego właściwe zabezpieczenie.
5. Pasażer ponosi odpowiedzialność za wszelkie szkody spowodowane w związku z przewozem roweru w pojeździe.
6. Rower może być przewożony pod warunkiem, iż miejsce, o którym mowa w ust. 2, nie jest zajęte przez osobę niepełnosprawną, osobę przewożącą wózek dziecięcy lub przez innych pasażerów w przypadku przepełnienia pojazdu. W przypadku, gdy w trakcie przewozu roweru, do pojazdu wejdzie osoba niepełnosprawna, osoba przewożąca wózek dziecięcy lub nastąpi takie przepełnienie pojazdu, że brak będzie miejsca na przewóz roweru, osoba przewożąca rower zobowiązana jest do opuszczenia pojazdu wraz z przewożonym rowerem.
7. Osoba przewożąca rower zobowiązana jest do opuszczenia pojazdu wraz z przewożonym rowerem także na każde polecenie kierującego pojazdem, w związku z innymi niż określone w ust. 6 okolicznościami, powodującymi, iż przewóz roweru nie jest możliwy w sposób zapewniający bezpieczeństwo przejazdu, w szczególności ze względu na warunki techniczne lub awarie.
8. Nieopuszczenie pojazdu w sytuacjach, o których mowa w ust. 6 i 7, traktowane będzie jak nieuzasadnione spowodowanie zatrzymania pojazdu.
9. Szczegółowe warunki przewozu rowerów oraz opłaty związane z przewozem rowerów mogą określać odrębne przepisy.

§ 11

Zasady prowadzenia kontroli dokumentów przewozu osób lub bagażu

1. Kierowcy pojazdów uprawnieni są do sprawdzania, czy pasażer podróżuje (przewozi bagaż lub zwierzęta) na podstawie ważnego biletu lub dokumentów uprawniających do przejazdów bezpłatnych lub ulgowych.
2. Przebywający w pojeździe pasażer jest zobowiązany do posiadania i okazywania kierowcy pojazdu ważnych biletów oraz dokumentów uprawniających do przejazdów bezpłatnych lub ulgowych.
3. Kierowca ma prawo do odmowy przewozu osobie, która nie spełni obowiązku określonego w ust. 2.
4. Kontrola biletów oraz dokumentów uprawniających do przejazdów bezpłatnych lub ulgowych może być wykonywana także przez inne uprawnione do tego podmioty na podstawie odrębnych przepisów.

§ 12

Skargi, odwołania i reklamacje

1. Skargi i reklamacje dotyczące realizacji przez Spółkę usług określonych w Regulaminie mogą być przesyłane na adres: Tyskie Linie Trolejbusowe Sp. z o.o. w Tychach, ul. Towarowa 3, 43-100 Tychy, e-mail: info@tlt.pl.
2. Skargi, odwołania i reklamacje Spółka rozpatruje w ciągu 1-go miesiąca od daty ich złożenia.

§ 13

Wejście w życie Regulaminu

Regulamin wchodzi w życie z dniem zatwierdzenia Regulaminu przez Prezydenta Miasta Tychy.